

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Хорин зургаадугаар цэцэрлэгийн 2022 санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/86/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Эрдэнэт хот

2023 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Бямбатогтох
Утас: 70357955 Цахим хаяг: byambatogtokhb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.15 № 44
танай _____ -ны № _____ -т

ОРХОН АЙМГИЙН
ХОРИН ЗУРГААДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Э.СҮНЖИДМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Хорин зургаадугаар цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Хорин зургаадугаар цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Улсын төсвөөс 671,021.5 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 1 төсөл, хөтөлбөрийн зардлын санхүүжилт 84,846.4 мянган төгрөг, эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагын санхүүжилт 475.0 мянган төгрөг нийт 756,342.9 мянган төгрөгийн орлого төвлөрснөөс, 697,455.9 мянган төгрөгийг үйл ажиллагааны зардалд зарцуулж, 15,514.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлж, байгууллагын харилцах дансанд 43,372.5 мянган төгрөгийн эцсийн үлдэгдэлтэй, төсвийн гүйцэтгэл 84.8 хувьтай байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжих болсноор ерөнхий боловсрол хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 болж, зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулах болсон байна.

D:\my doc \alban bichigt\2023-A4.doc

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 57 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын даргатай байгуулж, хэрэгжилтийг 96 хувьтай гэж үнэлсэн байна.

Тухай аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй төрийн аудитын албан хаагчид аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

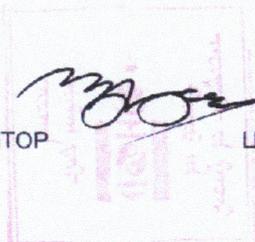
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	101,921,475.00	157,865,492.12
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	43,372,462.12
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	43,372,462.12
3121	Төгрөг	-	43,372,462.12
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	43,372,462.12
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	101,921,475.00	114,493,030.00
351	Түүхий эд материал	100,980,900.00	107,393,140.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	100,012,150.00	106,572,450.00
35130	Эм боох материал	968,750.00	820,690.00
354	Хангамжийн материал	940,575.00	7,099,890.00
35410	Бичиг хэргийн материал	329,840.00	245,340.00
35420	Аж ахуйн материал	502,900.00	6,331,250.00
35450	Барилгын засварын материал	-	523,300.00
35460	Хүнсний материал	107,835.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,665,674,294.61	2,613,824,764.09
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,665,674,294.61	2,613,824,764.09
392	Биет хөрөнгө	2,307,268,044.51	2,255,556,013.95
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,402,540,143.00	2,402,540,143.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(168,839,218.87)	(238,703,723.23)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	46,731,110.70	75,721,004.70
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,173,411.02)	(26,077,123.02)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	69,864,311.90	69,864,311.90
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,854,891.20)	(27,788,599.40)
393	Биет бус хөрөнгө	358,406,250.10	358,268,750.14
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(343,749.90)	(481,249.86)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	358,200,000.00	358,200,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,767,595,769.61	2,771,690,256.21
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,767,595,769.61	2,771,690,256.21
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	358,200,000.00	358,200,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,409,395,769.61	2,413,490,256.21
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,409,395,769.61	(358,200,000.00)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	2,771,690,256.21
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,767,595,769.61	2,771,690,256.21

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	738,530,128.50	3,573,008,269.61
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	166,362,328.50	2,817,140,369.61
120	Нийтлэг татварын бус орлого	891,028.50	2,817,140,369.61
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	891,028.50	4,008,100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	245,000.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	475,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	646,028.50	3,533,100.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	572,428.50	2,695,377,594.61
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	73,600.00	117,754,675.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	165,471,300.00	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	165,471,300.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	572,167,800.00	755,867,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	515,273,800.00	671,021,500.00

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	515,273,800.00	671,021,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,065,000.00	
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	285,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	280,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	55,829,000.00	84,846,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	55,829,000.00	84,846,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	659,753,091.85	801,318,013.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	659,753,091.85	801,318,013.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	625,207,109.02	785,803,504.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	434,271,913.12	497,387,161.23
210101	Үндсэн цалин	276,199,149.00	400,219,438.69
210102	Нэмэгдэл	117,980,545.00	82,910,825.54
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	137,637.12	228,400.00
210104	Урамшуулал	39,954,582.00	14,028,497.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	57,149,932.03	64,489,406.79
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,137,438.93	44,315,822.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,376,626.82	5,180,563.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,467,383.92	4,063,531.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	798,221.90	990,002.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,370,260.46	9,939,487.01
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	20,001,873.02	34,629,101.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,442,887.81	8,637,127.75
210302	Түлш, халаалт	7,850,137.52	8,482,029.75
210303	Цэвэр, бохир ус	6,708,847.69	17,509,943.79
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,472,480.00	11,884,350.00
210401	Бичиг хэрэг	244,960.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	127,800.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,391,470.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,409,100.00	11,884,350.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	299,150.00	-
2105	Нормативт зардал	21,451,074.20	75,016,445.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	506,479.20	437,850.00
210502	Хоол, хүнс	20,905,595.00	74,578,595.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	39,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,807,500.00	618,800.00
210604	Урсгал засвар	1,807,500.00	618,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	1,896,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,896,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,052,336.65	99,882,040.52
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	375,000.00	12,133,010.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,213,710.00	2,663,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	85,463,626.65	85,085,930.52
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	34,545,982.83	15,514,508.57
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	34,111,626.98	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,111,626.98	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	434,355.85	15,514,508.57
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	434,355.85	15,514,508.57
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	78,777,036.65	2,771,690,256.21
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	78,777,036.65	2,771,690,256.21

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	740,921,459.00	757,858,162.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	165,716,300.00	475,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	245,000.00	475,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	245,000.00	475,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	245,000.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		475,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	165,471,300.00	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	165,471,300.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	575,205,159.00	757,383,162.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	515,273,800.00	671,021,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	515,273,800.00	671,021,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,065,000.00	
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	285,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	280,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	55,829,000.00	84,846,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	55,829,000.00	84,846,400.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	3,037,359.00	1,515,262.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	3,037,359.00	1,515,262.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	575,205,159.00	714,485,699.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	575,205,159.00	714,485,699.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	537,621,817.17	697,455,929.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	432,771,011.20	497,387,161.23
210101	Үндсэн цалин	264,051,339.20	400,219,438.69
210102	Нэмэгдэл	130,876,436.00	82,910,825.54
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,740,000.00	228,400.00
210104	Урамшуулал	36,103,236.00	14,028,497.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	57,209,932.95	64,489,406.79
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,197,440.35	44,315,822.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,376,626.32	5,180,563.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,467,383.92	4,063,531.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	798,221.90	990,002.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,370,260.46	9,939,487.01
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	20,001,873.02	34,629,101.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,442,887.81	8,637,127.75
210302	Түлш, халаалт	7,850,137.52	8,482,029.75
210303	Цэвэр, бохир ус	6,708,847.69	17,509,943.79
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,741,000.00	2,142,000.00
210401	Бичиг хэрэг	437,800.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	127,800.00	-
210404	Ном, хэвлэл	98,700.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	792,600.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	284,100.00	2,142,000.00
2105	Нормативт зардал	21,032,800.00	74,470,760.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	375,700.00	-
210502	Хоол, хүнс	19,960,300.00	74,470,760.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	696,800.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,715,500.00	1,142,100.00
210604	Урсгал засвар	1,715,500.00	1,142,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	1,896,200.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,896,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,149,700.00	21,299,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	375,000.00	12,899,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,774,700.00	8,400,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	37,583,341.83	17,029,770.57
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,037,359.00	1,515,262.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	3,037,359.00	1,515,262.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	34,111,626.98	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,111,626.98	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	434,355.85	15,514,508.57
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	434,355.85	15,514,508.57
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	165,716,300.00	43,372,462.12
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	165,716,300.00	43,372,462.12
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	43,372,462.12

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	358,200,000.00	-	2,496,335,032.96	2,854,535,032.96
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	358,200,000.00	-	2,496,335,032.96	2,854,535,032.96
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(86,939,263.35)	(86,939,263.35)
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	358,200,000.00	-	2,409,395,769.61	2,767,595,769.61
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	358,200,000.00	-	2,409,395,769.61	2,767,595,769.61
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(2,767,595,769.61)	(2,767,595,769.61)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	358,200,000.00	-	2,409,395,769.61	2,767,595,769.61
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	2,771,690,256.21	2,771,690,256.21
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	358,200,000.00	-	2,413,490,256.21	2,771,690,256.21

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Баглагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Баглагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	571,102,800.00	572,167,800.00	822,068,900.00	712,970,437.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	571,102,800.00	572,167,800.00	822,068,900.00	712,970,437.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	571,102,800.00	537,621,817.17	822,068,900.00	697,455,929.31

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	432,771,300.00	432,771,011.20	577,538,300.00	497,387,161.23
210101	Үндсэн цалин	256,556,300.00	264,051,339.20	468,300,400.00	400,219,438.69
210102	Нэмэгдэл	134,590,500.00	130,876,436.00	86,446,000.00	82,910,825.54
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,018,200.00	1,740,000.00	739,200.00	228,400.00
210104	Урамшуулал	37,606,300.00	36,103,236.00	22,052,700.00	14,028,497.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	57,210,100.00	57,209,932.95	74,381,200.00	64,489,406.79
210201	Тэтгэврийн даатгал	39,799,500.00	40,197,440.35	50,579,300.00	44,315,822.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,352,700.00	4,376,626.32	5,950,500.00	5,180,563.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,482,100.00	3,467,383.92	4,760,400.00	4,063,531.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	870,500.00	798,221.90	1,190,000.00	990,002.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,705,300.00	8,370,260.46	11,901,000.00	9,939,487.01
2103	Байр ашиглагтгай холбоотой тогтмол зардал	53,544,800.00	20,001,873.02	53,544,800.00	34,629,101.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,764,000.00	5,442,887.81	12,764,000.00	8,637,127.75
210302	Түлш, халаалт	29,582,300.00	7,850,137.52	29,582,300.00	8,482,029.75
210303	Цэвэр, бохир ус	11,198,500.00	6,708,847.69	11,198,500.00	17,509,943.79
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	961,000.00	1,741,000.00	1,512,000.00	2,142,000.00
210401	Бичиг хэрэг	157,800.00	437,800.00		
210402	Тээвэр, шатахуун	127,800.00	127,800.00		
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	98,700.00	98,700.00		
210404	Ном, хэвлэл	292,600.00	792,600.00		
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	284,100.00	284,100.00		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	-	1,512,000.00	2,142,000.00
2105	Нормативт зардал	20,922,400.00	21,032,800.00	90,586,200.00	74,470,760.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	90,700.00	375,700.00		
210502	Хоол, хүнс	19,960,600.00	19,960,300.00	90,586,200.00	74,470,760.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	871,100.00	696,800.00		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,284,200.00	1,715,500.00	1,142,100.00	1,142,100.00
210604	Урсгал засвар	2,284,200.00	1,715,500.00	1,142,100.00	1,142,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	134,300.00	-	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	134,300.00	-		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	-	1,924,000.00	1,896,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	-	1,924,000.00	1,896,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,274,700.00	3,149,700.00	21,440,300.00	21,299,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	500,000.00	375,000.00	13,040,300.00	12,899,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,774,700.00	2,774,700.00	8,400,000.00	8,400,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	34,545,982.83	-	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	34,545,982.83	-	15,514,508.57
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох	-	34,111,626.98	-	15,514,508.57
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		34,111,626.98		15,514,508.57

2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт,шилжүүлэг	-	434,355.85	-	
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		434,355.85		
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	571,102,800.00	572,167,800.00	822,068,900.00	756,342,900.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	515,273,800.00	515,273,800.00	671,021,500.00	671,021,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	515,273,800.00	515,273,800.00	671,021,500.00	671,021,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	1,065,000.00	-	-
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		285,000.00		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		500,000.00		
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		280,000.00		
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	55,829,000.00	55,829,000.00	151,047,400.00	84,846,400.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	55,829,000.00	55,829,000.00	151,047,400.00	84,846,400.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих				475,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-		43,372,462.12
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	-	-	42	42
620001	Удирдах ажилтан	-	-	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	-	-	29	29
620003	Үйлчлэх ажилтан	-	-	12	12
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	-	-	42	42
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	-	-	27	27
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	-	-	15	15

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 13,507.9 мянган төгрөгийн алдааг¹ залруулж тайлагналаа.

Үүнд: Бараа материалын бичиг хэргийн материалын дансанд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 103.5 мянган төгрөгийн материалыг бусад хэсэгт тайлагнасныг хандив дансанд, аж ахуйн материалын данснаас 9,904.8 мянган төгрөгийн материалыг бусад хэсэгт зарлагдсаныг худалдан зарцуулсан хэсэгт, үндсэн хөрөнгийн машин тоног төхөөрөмжийн дансанд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 3,171.3 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бусад хэсэгт тайлагнасныг хандив дансанд, урсгал засварын 328.3 мянган төгрөгийг бараа материалын тайланд орлогоор бүртгүүлж, тайлагнуулж аудитын явцад залрууллаа.

Аудитаар нийт 2,395.3 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 410.0 мянган төгрөгт төлбөрийн акт тогтоож, 1,657.0 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 328.3 мянган төгрөгийн зөвлөмж хүргүүлээ.

5.1 Төлбөрийн акт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан зөрчилд 410.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, хэмнэлт үүсгэж ажиллаагүй зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. . Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт: Тайлант онд 328.3 мянган төгрөгийн урсгал засварын материалыг шууд зарлагаар бүртгэсэн, санхүүгийн тайланг аккруэл сууриар бэлтгээгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 26.1-д "Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккруэл суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө" гэж заасантай нийцэхгүй байна

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайлан бэлтгэхдээ аккруэл сууриар хөтөлж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хорин зургаадугаар цэцэрлэг	2	13,507.9	1	328.3	1	13,179.6	2	13,507.9				
Дүн	2	13,507.9	1	328.3	1	13,179.6	2	13,507.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалт-ны тоо	Тоо	Дүн
Хорин зургаадугаар цэцэрлэг	1	328.3					1	328.3				

Дүн	1	328.3				1	328.3			
-----	---	-------	--	--	--	---	-------	--	--	--

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Хорин зургаадугаар цэцэрлэг	3	2,067.0	2	410.0	1	1,657.0		
Дүн	3	2,067.0	2	410.0	1	1,657.0		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			